

Statisztikai tájékoztató

Győr-Moson-Sopron megye,

2012/3

Tartalom

Összefoglalás.....	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	2
Gazdasági szervezetek	4
Beruházás	5
Ipar	5
Építőipar.....	8
Lakásépítés.....	9
Turizmus	10
Közúti közlekedési balesetek	11

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

Az első három negyedévben Győr-Moson-Sopron megye társadalmi és gazdasági folyamatai vegyes képet mutattak. A természetes fogyás nem állt meg, üteme azonban az országoshoz hasonlóan mérséklődött. A munkaerőpiaci helyzet továbbra is kedvezően alakult, melyet elsősorban a járműipari kapacitásbővítések befolyásoltak. A foglalkoztatottak száma nőtt, a munkanélkülieké fogyott az előző év azonos időszakához viszonyítva. A vállalati kedvező ütemben, de valamelyest bővült. A megyei székhelyű szervezetek a tavaly ilyenkorinál jóval többet fordítottak beruházásokra. A fejlesztések túlnyomó része a feldolgozóiparban realizálódott. Az ipar teljesítményét továbbra is az export határozza meg. Figyelemre méltó azonban, hogy az alágazatok közül csupán a gépipar produktuma és értékesítési lehetőségei bővültek a tavaly ilyenkorinál képest. Az építőipar helyzete 2012-ben sem javult, s a teljesítmény csökkenése mellett a szerződésállomány nagyságának visszaesése is kedvezőtlen kilátásokat jelez. Az átlagos folyamatoktól eltérően a megyében az épített lakások és a kiadott engedélyek száma is felülmúlta az előző év azonos időszakit, ez a korábbi időkkel összehasonlítva azonban még mindig alacsonynak számít. A gyenge évkezdés után javult a turizmus helyzete, a belföldi forgalom csökkenését a számottevően bővülő külföldi érdeklődés ellensúlyozni tudta. Több baleset történt a megye közútjain és kimenetelük is súlyosbodott a 2011. első három negyedévéhez viszonyítva.

Demográfiai helyzet

2012 első három negyedévében az országos népmozgalmi adatok kedvezően alakultak, a népességfogyás üteme 4,3%-kal lassult. Az előzetes adatok szerint az előző év azonos időszakához képest 3,6%-kal több, 67 995 gyermek született és 1,1%-kal több, 97 171 lakos hunyt el.

Győr-Moson-Sopron megyében hasonló tendencia figyelhető meg, a népességfogyás üteme azonban mindössze 0,4%-kal kedvezőbb, ami 996 fős csökkenést jelent az előző évi 1000 fővel szemben. 2012 első kilenc hónapjában 3 059 újszülött jött a világra, 4,9%-kal több mint a tavalyi év ezen időszakában, és 3,5%-kal többben, 4 055-en haláloztak el, ezen belül jelentősen, 13-ról 21-re nőtt az egy éves kor alatt meghalt csecsemők száma.

A házassági kedv 1,1%-kal csökkent a megyében, szeptember végéig 1 525 pár kelt egybe, 17-tel kevesebb, mint egy évvel korábban.

Munkaerőpiac

A foglalkoztatottság és a munkanélküliség is javuló tendenciát mutat a megyében. A KSH munkaerő-felmérésének adatai alapján 2012. harmadik negyedévében a 15–74 éves népesség átlagosan 59,8%-a volt jelen a munkaerőpiacon. A mutató számottevően kedvezőbb az országosnál és a harmadik legmagasabb értéket képviselte a területi rangsorban. A gazdaságilag aktív népesség létszáma úgy növekedett, hogy ezen belül több foglalkoztatottat és kevesebb munkanélkülit számláltak az előző év azonos időszakánál. A foglalkoztatási ráta így 57,0%-ot, a munkanélküliségi 4,7%-ot tett ki július-szeptemberben átlagosan, előbbinél csupán a fővárosi jelzőszám volt magasabb, utóbbi viszont a legalacsonyabb értéket jelentette az országban.

2012. január-szeptemberben a négy főnél többet foglalkoztató vállalkozások, valamint a költségvetési és nonprofit szervezetek összesen 2 671,4 ezer főt alkalmaztak az országban, ami 0,7%-kal kevesebb az előző év azonos időszakánál. A megyék közül kilencben nőtt, két helyütt pedig stagnált a létszám, a többiben csökkenés adódott.

A Győr-Moson-Sopron megyei székhelyű szervezetek az átlagossal ellentétben növelték kapacitásukat, s az emelkedés üteme negyedévről-negyedévre nőtt. Július-szeptemberben a létszám már megközelítette a 118 ezret, ami a legmagasabb szintet jelentette a gazdasági válság kitörése óta eltelt időszakban. A kedvező változás döntően a járműipari és a vasúti fejlesztéseknek köszönhető.

Az első kilenc hónapban átlagosan 116,2 ezer fő állt alkalmazásban a megyei székhelyű vállalkozásoknál és a költségvetési szerveknél, 1,6%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. A versenyszférában 2,1%-kal nőtt, a költségvetési szerveknél lényegében stagnált a létszám, így előbbi területen 87,6 ezer, utóbbin 26,5 ezer főt foglalkoztattak.

Nemzetgazdasági áganként eltérően alakult a munkaerő felhasználás. A mezőgazdaságban, az iparban és az építőiparban számottevő növekedés következett be. A jövedelemtermelés szempontjából legfontosabb gazdasági ágban, a feldolgozóiparban 3,5%-kal nőtt az alkalmazásban állók száma, így a megyei székhelyű szervezetek már 44,0 ezer főnek biztosítottak kereseti lehetőséget (ez ennek ellenére még mindig nem éri el a gazdasági válság előtti szintet). Kedvező változás azonban csupán néhány alágazatában figyelhető meg: a gép, gépi berendezés gyártásában 4,7%-kal, az egyéb feldolgozóiparban 5,6%-kal, a járműgyártás területén pedig kimagaslóan, 15%-kal emelkedett a létszám. Utóbbiban az ország legnagyobb autógyártójának (az AUDI Hungária Motor Kft-nek), valamint a járműipari beszállítók kapacitásbővítése játszott szerepet. A szolgáltatási ágak közül minden másodikkban nagyobb létszámot alkalmaztak, mint az előző év azonos időszakában. A legnagyobb mértékű, 14%-os növekedés a szállítás, raktározás területén következett be, melyet a vasúti fejlesztések befolyásoltak kedvezően. Ezzel szemben a kereskedelem, gépjárműjavításban, valamint a pénzügyi, biztosítási tevékenységben jelentős, 8,4%-os, illetve 11%-os csökkenés mérhető, előbbi változást szervezeti változások jelentősen befolyásolták.

Az első kilenc hónapban a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 220,5 ezer forintot tett ki a megyében, ami 9,3%-kal magasabb az előző év azonos időszakánál. A béremelkedés mértéke itt volt a legmagasabb az országban. Területi összehasonlításban a szellemi foglalkozásúak fizetése csupán Budapesten, valamint Fejér és Komárom-Esztergom megyében múlta felül a Győr-Moson-Sopronit, a fizikaiak keresete pedig a legkedvezőbb szintet képviselte a rangsorban. A bruttó bérek a versenyszférában 230,4 ezer forintot, a költségvetés területén pedig 190,1 ezer forintot értek el, előbbi 12%-kal, utóbbi 1,0%-kal magasabb – ezt a közfoglalkoztatás is befolyásolta – a tavaly ilyenkorinál. A nemzetgazdasági ágak közül a szellemiek keresete a korábbiakhoz hasonlóan a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásban (156,4 ezer), a fizikaiaké pedig az oktatás (107,7 ezer) területén volt a legalacsonyabb, a legmagasabb fizetések viszont mindkét foglalkozási körben a feldolgozóipart (437,7 ezer, illetve 220,1 ezer forint) jellemezték.

Az adókkal és járulékokkal csökkentett, családi kedvezmény nélkül számított nettó átlagkereset 142,7 ezer forintot tett ki a megyében, ami 6,3%-kal magasabb, mint az előző év azonos időszakában.

Az első kilenc hónapban az alkalmazásban állók fizetésükön kívül 11,4 ezer forintos juttatásban részesültek, így az átlagos havi munkajövedelem nagysága 232,0 ezer forintot tett ki. A tavaly ilyenkoréhoz viszonyítva az egyéb kifizetések összege 15%-kal csökkent, amelyet adójogszabályi változások is befolyásoltak. A kereseteken felüli juttatások az összes munkajövedelem 4,9%-át képviselték, arányuk a szállítás, raktározás területén alkalmazásban állók esetében volt a legnagyobb, míg a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásban a legalacsonyabb.

2012 szeptemberében a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai alapján 526,7 ezer álláskeresőt tartottak nyilván Magyarországon, ami 1,9%-kal kevesebb az egy évvel korábbinál. Győr-Moson-Sopronban a munkanélküliek számát tekintve a februártól kezdődő kedvező folyamat 2012 harmadik negyedévében tovább folytatódott, így szeptember végén 9 607 fő szerepelt a regisztrációban, 8,2%-kal kevesebb, mint tavaly ilyenkor. Ez területi összehason-

lításban Békés-megye (9,3%) után a második legnagyobb mértékű csökkenést jelentette. A munkanélküliségi ráta 4,7%-ot tett ki, ami a legkedvezőbb értéket jelentette az országban.

2011 szeptemberéhez képest a megye valamennyi munkaügyi kirendeltségén csökkent az álláskeresők száma, legjelentősebben a kapuvári körzetben (háromtizeddel), de számottevő volt a fogyás a csornai (21%), valamint a soproni (16%) térségben is. A legtöbben változatlanul a győri körzetben voltak munka nélkül, a regisztráltak közel héttizede. A legkevesebb álláskeresőt a kapuvári kirendeltségen tartották nyilván, közülük minden ötödik személy pályakezdőnek számított.

1. tábla

**A nyilvántartott álláskeresők számának alakulása munkaügyi körzetenként,
2012. szeptember**

Kirendeltség	A regisztrált álláskeresők				
	száma, fő	a 2011. szeptemberi	a 2012. augusztusi	számának megoszlása	közül pályakezdők aránya, %
		százalékában			
Csornai	548	79,2	99,5	5,7	15,7
Győri	6 507	96,0	104,0	67,7	12,6
Kapuvári	390	69,8	99,5	4,1	21,5
Mosonmagyaróvári	1 129	93,1	106,3	11,8	11,3
Soproni	1 033	84,3	98,2	10,8	8,9
Győr-Moson-Sopron megye összesen	9 607	91,8	103,2	100,0	12,6

Forrás: Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja.

A férfiak elhelyezkedési esélyei továbbra is kedvezőbbek voltak, arányuk a tavaly ilyenkorival megegyezően 43%-ot tett ki. Egy év alatt jelentősen, 44%-kal nőtt a regisztrációban szereplő pályakezdő munkanélküliek száma, így hányaduk 4,5 százalékponttal emelkedett. A változásban a szeptembertől indult „Első munkahely garancia” központi munkaerőpiaci program is szerepet játszott. A pályakezdőkhöz hasonlóan a 25 év alatti munkát keresők száma is növekedett, 2012 szeptemberében egyötöddel voltak többen a megyében.

A vizsgált időszakban romlottak az álláskeresők elhelyezkedési esélyei. A foglalkoztatók az időszak végén 1 443 betöltetlen álláshelyet kínáltak a megyében, ami 15%-kal kevesebb az elmúlt év szeptemberinél, így egy álláshelyre 7 munkanélküli jutott, a tavaly ilyenkor 6 fővel szemben.

Gazdasági szervezetek

Szeptember végén mintegy 75 és fél ezer gazdasági szervezetet regisztráltak Győr-Moson-Sopron megyei székhellyel. A vállalkozások száma a 69 ezret is meghaladta, ami az országos állomány 4,2%-át jelentette. Számuk egy év alatt 345-tel bővült, annak üteme azonban elmaradt az országostól.

A vállalkozások 30–70%-os arányban társas, illetve egyéni formában voltak bejegyezve. Előbbiek körében 1,7%-os bővülés történt, mely a kft-k élénk alapítási kedvének köszönhető, hiszen egy év alatt 5,5%-kal nőtt számuk. A második leggyakoribb társaságok, a bt-k állománya 5,8%-kal tovább csökkent, így a társas vállalkozások már kevesebb mint háromtizedét képviselték. Egy százalék alatti az rt-k és a szövetkezetek hányada is. Mindkét gazdálkodási forma kedvezően változott, ugyanis 8-cal, illetve 2-vel többet regisztráltak, mint tavaly szeptember végén.

A társas vállalkozások 99%-a kis-, azon belül is döntően (10 fő alatti) mikrovállalkozás. Mindössze 211 (49–250 fős) középvállalkozás és 49 (250 fő feletti) nagyvállalat működött a

megyében. Míg a nagyobb méretű cégek száma csökkent, a legfeljebb 49 főt foglalkoztatóké összességében 1,8%-kal nőtt. Ezen belül is a 10–19 fős szervezetek állománya bővült a leginkább, 6,8%-kal.

Az egyéni vállalkozások száma tízzel fogyott, szeptember végén több mint 48 ezret regisztráltak. 46%-uk mellék-, egyharmaduk főfoglalkozásban, s további egyötödük nyugdíj mellett folytatta tevékenységét. Egy év alatt csupán a mellékállásban vállalkozók köre bővült, 2,4%-kal.

A vállalkozások több mint negyede a mezőgazdaság, 14%-a az ingatlanügyletek, 11%-a a kereskedelem, egytizede a tudományos és műszaki tevékenység nemzetgazdasági ágban, s további 7,1%-a az építőiparban, 5,2%-a pedig az iparban tevékenykedett. Közülük az ingatlanügyletek területén és a mezőgazdaságban bővült jelentősen (3,1, valamint 2,8%-kal) a szervezetek száma, ellenben az építőiparban, a kereskedelemben, illetve a tudományos és műszaki tevékenységben (3,5, 0,8, és 0,5%-os) csökkenés következett be, amit döntően a magánvállalkozások fogyatkozása eredményezett.

A harmadik negyedév végén 5 635 nonprofit szervezetet tartottak nyilván a megyében, mely 68-cal több az egy évvel korábinál. A civil szervezetek 38%-a az ingatlanügyletek, 35%-a az egyéb szolgáltatás, 16%-a pedig a művészet és szabadidő ágazatba sorolódott. További 5,6%-uk az oktatásban és az egészségügyben tevékenykedett. A felsorolt területek közül az oktatással, az ingatlanügyletekkel, valamint a művészettel, szórakoztatással foglalkozó nonprofitok száma nőtt a legjobban (5,4, 3,2, illetve 1,7%-kal).

Beruházás

A megye beruházási tevékenységében továbbra is fellendülés tapasztalható. Az első három negyedévben a gazdasági szervezetek az előző év azonos időszakánál folyó áron 36%-kal nagyobb, 220 milliárd forint értékű fejlesztéseket valósítottak meg. Ezzel szemben országosan 1,9%-kal kevesebbet fektettek be, így Győr-Moson-Sopron részesedése tovább nőtt, 11%-ot tett ki. Egy lakosra 489 ezer forint teljesítményérték jutott, ami az országos átlagot 288 ezer forinttal felülmúlta, valamint a főváros és a megyék rangsorában az első helyet biztosította.

A beruházások közel kétharmadát a gép-, berendezés-, járműbeszerzések, egyharmadát pedig az építések adták. Előbbiekre 38%-kal, utóbbiakra 35%-kal nagyobb összeget fordítottak, mint előző év január-szeptemberében. A gépek, berendezések, járművek 78%-a importból származott, ami 44%-kal nőtt. A belföldi beszerzések kisebb mértékben, 19%-kal bővültek.

A fejlesztések 82%-át az ipar kötötte le, mely döntően a feldolgozóiparban realizálódott, ahol a ráfordítások 73%-át kitevő gépbeszerzések a korábbi másfélszeresére, az építések pedig ennél is nagyobb mértékben (57%-kal) növekedtek. A háttérben az AUDI gyár bővítése, fejlesztése áll, melynek eredményeképp a feldolgozóipari befektetések négyötödét koncentráció közúti gépjárműgyártás alágazatban a beruházásra szánt összeg 69%-kal – ezen belül az építési több mint négyötödével – nőtt. További jelentősebb, 4,8%-os részarányú befektetés a szállítás és raktározás nemzetgazdasági ágban történt, ahol összességében 43%-kal – azon belül is a felét kitevő építési jellegűekre másfélszer – többet költöttek. A beruházásokból jóval kisebb szeletet képviselő területek közül a művészet és szabadidő ágban 2,2-szeresére, az információ és kommunikációban közel 1,8-szeresére bővültek a fejlesztések. Mindkét területen építési célra szántak jelentős összegeket.

Ipar

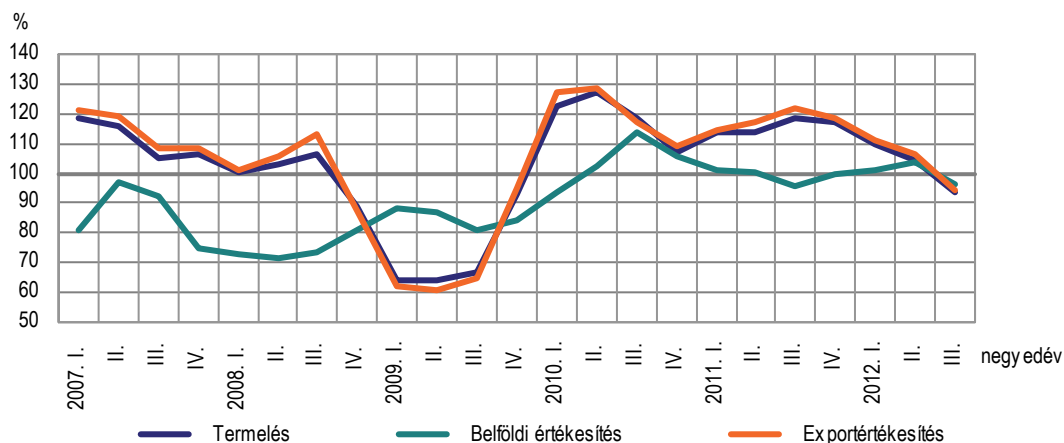
Országosan a négy főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások teljesítménye 0,8%-kal csökkent. A termelés 2,3–28,3% közötti mértékben nőtt tíz, a kibocsátás együttesen valamivel több mint harmadát adó megyében, a többi kilencben és a fővárosban ezzel szemben 1,4–9,5%

közötti csökkenést regisztráltak az előző év első kilenc hónapjához viszonyítva. Győr-Moson-Sopronban az ipari növekedés dinamikája a két éve még 20%-ot meghaladó teljesítményjavulást követően erősen lefékeződött és 2012. I–III. negyedévben csupán 2,7%-os emelkedést mutatott. A megyében működő szervezetek 1 844 milliárd forintos produktuma az ország ipari termelésének továbbra is több mint tizedét adta. Az egy lakosra jutó 4 081 ezer forint termelési érték Komárom-Esztergomot követően a megyék közül a második legnagyobb volt és az országos mutató 2,3-szeresét érte el.

Az első kilenc hónapban a megyében bejegyzett 49 főnél nagyobb létszámmal működő szervezetek termelése 1 770 milliárd forint értéket képviselt, ami az előző év azonos időszakit 2,5%-kal felülmúlta, miközben értékesítésük 3,5%-kal nőtt. Ehhez képest országosan sorrendben 1,0%-os csökkenést, illetve 0,3%-os növekedést regisztráltak. Az év első és második negyedét tekintve az ipari termelés növekedése mellett a belföldi és exportpiacok is bővültek a megyében. Július-szeptemberben azonban már nemcsak a kibocsátás, hanem akár a belföldi értékesítés és az export volumene is elmaradt a tavaly ilyenkoritól. A belföldi értékesítés ennek ellenére az első kilenc hónapra vetítve szerény mértékben (0,4%), az export pedig negyedévről-negyedévre romló teljesítményt mutatva összességében 4,0%-kal emelkedett. Országosan a belföldi piac élénkülésére továbbra is várni kell, de a kivitel növekedésének üteme is elmaradt a Győr-Moson-Sopron megyeitől.

1. ábra

**Az ipari termelés és értékesítés volumenindexei
(előző év azonos időszaka = 100,0)***

* 2009. I. negyedév től víz- és hulladékgazdálkodás nélkül.

A megyében a feldolgozóipari ágazatok közül 1 426 milliárd forint produktumot adva egyedül a gépipar teljesítménye nőtt. Ezen belül a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásáé – az elektronikai alkatrész előállításnak betudhatóan – közel harmadával bővült, s a gép, gépi berendezés gyártásában és a járműiparban is dinamikusabb emelkedést mértek az átlagosnál, a villamos berendezés gyártásában azonban a tavalyinál kevésbé eredményes időszakot zártak. A fennmaradó hét területen a termelés 0,9% és 10% közötti mértékben csökkent, ami legkevésbé az egyéb feldolgozóipar és javításban, a legerőteljesebben a fa-, papír- és nyomdaiparban volt érezhető. Bővülő belföldi és export piacait kihasználva a textil- és bőripar, a vegyi anyag, termék gyártása és a kohászat, fémfeldolgozás ágazat egy éve még növelni tudta termelését, de hazai és külföldi értékesítési lehetőségeik, idevéve a nem említett négy ágazatot is, egy-egy kivételtől eltekintve számottevően szűkültek. A termelés 4,3%-át, illetve 5,2%-át adó élelmiszeripar, valamint gumi-, műanyag- és építőanyag ipar teljesítménye elsősorban a korábrinál jóval kedvezőtlenebb export miatt romlott, de a kivitel visszaesését a fa-, papír- és nyomdaiparban sem tudta kompenzálni a hazai értékesítési lehetőségek javulása. A vegyi anyag, termék gyártásában ennek fordítottja mondható el, a belföldi eladások visszaesése az

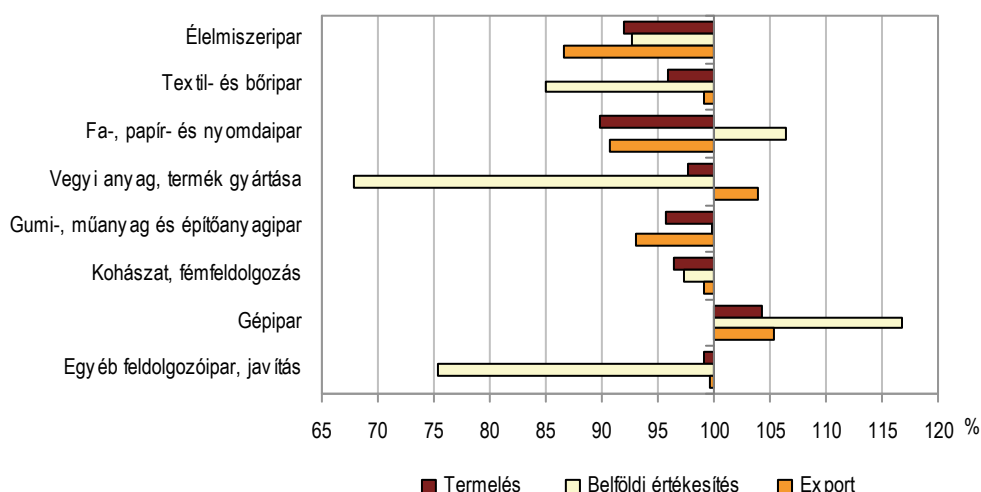
export növekedése ellenére is a termelés és az értékesítés csökkenését vonta maga után. Bár a kohászat, fémfeldolgozás sem produkált olyan eredményeket, mint egy évvel korábban, a változó belföldi és export piaci viszonyok az ágazat teljesítményét csak az első és második negyedévben fogták vissza, a III. negyedévben már mind a termelési, mind pedig az értékesítési oldalon növekedést eredményeztek. A gumi-, műanyag- és építőanyag ipar előbbivel szemben csak az első negyedévet zárta minden téren említésre méltó eredménnyel. Az élelmiszeripar szerényebb teljesítményében a termékek külföldi és belföldi keresletének csökkenése is szerepet játszott. Kivitelének alakulásában a nehéz gazdasági helyzetbe került húsipar mellett leginkább az egyéb élelmiszer és a takarmány gyártása, belföldi vonatkozásban pedig a húsfeldolgozáson túl a visszafogottabb tejtermék gyártása játszott jelentősebb szerepet.

Gépipari területen az ipari termelés több mint háromnegyedét adó járműgyártás belföldi eladása és kivitele kilenc hónapra vetítve egyaránt növekedett, de azon belül az ágazat csupán az első félévet zárta a tőle korábban megszokott eredménnyel. A III. negyedévre hazai és külföldi piacain is kedvezőtlen folyamatok zajlottak, melyek következtében eladásai már mindkét relációban csökkentek és termelése is 7,4%-kal visszaesett.

Az ipari szervezetek értékesítésből származó bevétele az első kilenc hónapban meghaladta az 1 796 milliárd forintot. A 3,5%-os többletet eredményező tevékenységre még mindig a 4,0%-os növekedést elérő exportnak volt döntő hatása, mivel az eladások 87%-a kiviteleből származott. Bár jó néhány ágazat (villamos berendezés gyártása, járműipar, számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása) túlnyomóan csak külföldi piacokra termelt, súlyának köszönhetően az ipari értékesítés több mint négyötödét e körben mégis a járműgyártás adta. A feldolgozóipari ágazatok többségével ellentétben a gépiparban a kivitel és különösen a hazai eladások volumene is nőtt. Ebben a körben a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása volt a legeredményesebb, külföldről származó bevételei 35%-kal, míg a belföldieké 23%-kal emelkedtek. A szerényebb (5,5%-os) exportbővülést elérő járműgyártás a hazai piacokon kétszámjegyű növekedést ért el, a gép, gépi berendezés gyártása pedig hazai és export eladásában 5,6%, illetve 4,2%-os növekedést tudott felmutatni.

2. ábra

A termelés, a belföldi értékesítés és az export alakulása a feldolgozóiparban, 2012. I–III. negyedév (előző év azonos időszaka = 100,0)

A megyei székhelyű ipari szervezeteknél a tavalyi bővülést követően 2012. I–III. negyedévben, ha kisebb mértékben is, de 4,7%-kal tovább nőtt az alkalmazásban állók száma az előző év első kilenc hónapjához viszonyítva. A legtöbb munkaerőt a gépipar kötötte le, azon belül is a járműgyártás (17 ezer fő). A feldolgozóipar ágazatainak mintegy felében a korábbinál többen, a többiben kevesebben dolgoztak. A legnagyobb plusz létszám – döntően az AUDI győri bázisának

beruházásaihoz kapcsolódóan – ismét a járműiparban (2 300 fő) jelentkezett, ami 16%-os bővülést takart, de az átlagos növekedést meghaladóan több munkaerőt alkalmaztak a gép, gépi berendezés gyártásában is, mint egy évvel korábban. Egytizednél nagyobb mértékű létszámcsökkenés történt viszont az élelmiszeriparban, amit egyrészt a húsipar nehéz gazdasági helyzete, másrészt a bekövetkezett szervezeti változások magyaráznak.

A termelékenység a szerény termelésbővülés melletti jelentős létszámgyarapodás következtében egy év alatt 2,1%-kal csökkent. Különösen jól érzékelhető ez a folyamat a járműgyártásban, illetve ennek ellenkezője, a termelés felfutásának következtében a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásában. Az élelmiszeriparban kimutatható termelékenység-növekedés azonban leginkább a gazdasági ágban tapasztalt, foglalkoztatást érintő számottevő leépítésekhez kapcsolható. A gépipart az egy alkalmazásban állóra jutó termelés alakulásában a kibocsátás kisebb és a foglalkoztatás nagyobb bővülése, míg a többi feldolgozóipari ágazatot többnyire a teljesítmény kisebb mértékű csökkenése mellett a létszám nagyobb arányú fogyása jellemezte.

Építőipar

Egy évvel korábban az építőipari termelés volumene országosan még 11%-kal, 2012. első kilenc hónapjában 1,3% volt kisebb az előző év azonos időszakénál. Eközben a fővárosban és több megyében – köztük a felgyorsuló vasútépítési munkáknak köszönhetően Vasban is – már növekedést regisztráltak, ugyanakkor leginkább a Tolna, Baranya, Borsod-Abaúj-Zemplén és a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szervezetek jelentős nehézségekkel küzdöttek. Győr-Moson-Sopron megyében a tavalyit meghaladó mérséklődés mutatkozott. Az egy lakosra jutó termelési érték ennek ellenére Vas mellett (89 ezer forint) még itt (82 ezer forint) is meghaladta az országos átlagot (79 ezer forint).

Az elmúlt két évben mért 1,3%-os csökkenést követően 2012. első kilenc hónapjában a megye építőipari vállalkozásainak helyzete már érezhető mértékben romlott. A legalább 5 főt foglalkoztató szervezetek a tavalyi év azonos időszakához viszonyítva 11%-kal kisebb, 37 milliárd forint termelési értéket realizáltak úgy, hogy az építőipari teljesítmény hattizedét adó épületépítések volumene 14%-kal, az egyéb építmények építéséé 6,5%-kal maradt el a korábbtól.

Az építőipar három ágazata közül csupán az épületépítések teljesítménye nőtt (11%), ugyanakkor az egyéb építmények építése ágazatban a megrendelések elmaradása egy év alatt 15%-os csökkenést eredményezett, melyen belül a zömében közmű, valamint út, vasút építésekből származóké is jelentősen visszaesett. A tavalyi nagyobb volumenű szaképítéseket tartalmazó projektek nagyrészt kifutottak és 2012 első kilenc hónapjában a korábbinál már jóval kisebb igény mutatkozott a sajátos szakismeretet igénylő tevékenységek iránt. A 4,2 milliárd forint összértéket képviselő befejező építés és egyéb speciális szaképítés még egyaránt nagyobb feladatot jelentett, de a munkák meghatározó részét kitevő épületgépészeti szerelések értéke, az átváltozásokat is figyelembe véve közel egyötödével csökkent, bontási és terület előkészítési munkákra pedig az egy évvel korábbinak alig háromtizedét könnyelvehették el. Mindezek ellenére a speciális szaképítések súlya még mindig 50% felett, az egyéb építményeké pedig egynegyed részt meghaladóan alakult. Az előbbi feladatok értéke megközelítette a 20 milliárd forintot, utóbbiaké 9,5 milliárdot, míg az épületépítésekre fordított összeg 8,2 milliárd forintot tett ki.

2. tábla

Az építőipari termelés alakulása ágazatok szerint, I-III. negyedév

(százalék)

Ágazat	Építőipari termelés		
	megoszlása		volumenindexe, 2011. I-III. negyedév =100,0
	2011	2012	
Épületek építése	17,9	22,0	110,6
Egyéb építmény építése	26,6	25,4	85,1
Ebből: út, vasút építése	6,1	5,8	84,7
közműépítés	19,4	19,3	88,5
Speciális szaképítés	55,5	52,6	84,1
Ebből: bontás, építési terület előkészítése	3,6	1,2	30,2
épületgépészeti szerelés	43,4	40,1	82,0
befejező építés	5,1	6,7	116,3
egyéb speciális szaképítés	3,3	4,5	121,7
Építőipar összesen	100,0	100,0	89,1

Az építések 54%-át a legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások, 32%-át a 10–49 fő közöttiek, míg a fennmaradó részt az ennél kisebb létszámmal működők végezték el. Az arányok egy év alatt alapvetően nem módosultak, a kisebb szervezetek (1–9 és 10–49 fős) részesedése egy-egy százalékponttal emelkedett. Az épület építések területén a kisvállalkozások, míg az egyéb építmények építésében és a speciális szaképítésben – azokon belül is leginkább a közműépítésben és az épületgépészeti szerelésben – a legalább 50 főt foglalkoztatók teljesítménye dominált.

Bár a vállalkozások méretétől függetlenül mindenütt a speciális szaképítés képezte a munkák legnagyobb hányadát, ágazati, szakágazati szinten mégis jól érzékelhető súlyponti eltérések adódtak a kisebb és nagyobb szervezetek között. A mikrovállalkozásoknál a szakipari munkák (68%) után második helyen az épületek építése állt, akárcsak a 10–49 fős kisvállalkozások esetében, ahol azonban az előbbi tevékenységek súlya (45%) kevésbé meghatározó. A 49 főnél nagyobbak a speciális szaképítés (53%) mellett leginkább közműépítési kapacitásaikat mozgósították, de az egyedi szaktudást igénylő területek közül csak az épületgépészet kapott az átlagnál nagyobb hangsúlyt. A 10–49 főt foglalkoztató szervezetek esetében szakágazati szinten elsősorban a lakó- és nem lakó épület építésének, valamint az út, vasút építésnek volt kiemelt szerepe, a 10 fő alatti mikrovállalkozásokat véve pedig – az épületgépészet kivételével – valamennyi speciális szakmunka az átlagosnál nagyobb jelentőséggel bírt.

2012. I–III. negyedévben a megye építőipari vállalkozásai összehasonlítható áron számítva, még mindig szerényebb (14%-kal) összegben kötöttek új szerződéseket, mint egy évvel korábban, így a növekedés lehetőségét ez a tényező továbbra is hátráltatja.

Lakásépítés

Az első kilenc hónapban tovább folytatódott a lakáspiaci dekonjunkció az országban. Összesen 6 509 új lakás épült, egyötödével kevesebb, mint a szintén kedvezőtlen képet mutató előző év azonos időszakában. A megyék közül mindössze hétben mértek növekedést, a többiben és a fővárosban is csökkenés következett be.

Győr-Moson-Sopron megyében az első három negyedévben 489 lakás kapott használatbavételi engedélyt, ami több ugyan a tavaly ilyenkorinál, ennek ellenére a korábbi évek szintjétől jelentősen elmaradt. Az épített lakások száma Budapest, Pest és Hajdú-Bihar megyét követve a negyedik legmagasabb értéket jelentette az országban, a tízezer lakosra vetített mutató alapján pedig csupán ez utóbbi két megye előzte meg Győr-Moson-Sopront (10,8) a területi rangsorban.

A lakások 46%-a Győrött és Sopronban, további 12%-a pedig a többi városban épült és összességében számottevő bővülést mutatott. A községekben ezzel szemben még az előző év azonos időszakánál is kevesebb új otthont adtak át. A megyei falvak mindössze négytizedében épült lakás az első kilenc hónapban, szám szerint 209, ami 7,9%-os csökkenést mutatott. Utóbbi településcsoporton belül továbbra is a magyar-szlovák határ mentén található Rajka a legnépszerűbb, a községekben használatbavételi engedélyt kapott lakások 23%-a itt készült.

Az építetők között a lakosság súlya a meghatározó, a tavaly ilyenkorhoz képest azonban a városi építkezések számának emelkedésével a vállalkozások szerepe növekedett. Mindezek révén az új lakások átlagos alapterülete 107 m²-re csökkent és több kisebb, egy vagy kétszobás otthont adtak át az első három negyedévben. Ennek ellenére továbbra is a nagyobb méretű lakások a preferáltak, hattizedükben ugyanis legalább négy, 26%-ukban pedig három szobát alakítottak ki.

Az építési engedélyek számának alakulása alapján országosan nem várható a közeljövőben pozitív változás a lakáspiacon, Győr-Moson-Sopron megyében azonban bizakodásra adhat okot, hogy az első kilenc hónapban 23%-kal többet adtak ki, mint az előző év azonos időszakában. A 935 tervezett új lakás tízezer lakosra vetített száma itt volt a legmagasabb az országban.

Az engedélyek döntő részét a megye három legnagyobb városában, valamint a már említett Rajkán épülő lakásokra adták ki. Győrött és Sopronban az átlagosnál nagyobb mértékben javult az építési kedv, a megyeszékhelyen 1,9-szer, utóbbi településen pedig negyedével több lakást terveztek, mint tavaly ilyenkor. A társasházi formában készülő lakásokra vonatkozó engedélyek száma kimagaslóan nőtt, ami a vállalkozások által építetett, elsősorban értékesítésre szánt otthonok kínálatának növekedését vetíti előre.

Az első három negyedévben 483 nem lakóépület építésére adtak ki engedélyt a megyében, ami 1,8-szor több, mint az előző év azonos időszakában. Az engedélyek 13%-a nem lakójellegű mezőgazdasági épületre, 12%-a pedig ipari épületre, raktárra szólt.

Az első három negyedévben 27 lakás szűnt meg a megyében, héttel kevesebb, mint tavaly ilyenkor. A megszűnés oka majd minden második esetben avulás, minden ötödikben pedig lakásépítés volt.

Turizmus

Az első három negyedévben a megye kereskedelmi szálláshelyein 362 ezren 856 ezer éjszakára foglaltak szállást, ami a vendégéjszakák száma alapján az országos forgalom 5,0%-át jelentette. A gyenge évkezdet – amikor még mind a látogatók száma, mind az eltöltött idő jelentősen csökkent – után fokozatosan javult a turizmus helyzete. Kilenc hónap alatt a hazai vendégkör nagyobb mértékben fogyatkozott, míg a külföldi erőteljesen bővült, melynek eredményeképp valamivel kevesebben, ugyanakkor 3,3%-kal több napra érkeztek, mint egy évvel korábban. Országosan a növekvő külföldi kereslet mellett a belföldi alig változott, így összességében 4,1%-os forgalomélénkülés következett be.

A belföldi vendégkör szűkülése révén egyre kevésbé meghatározó, az éjszakák számát tekintve a forgalom 53%-át tette ki. Január-szeptemberben az előző év azonos időszakánál 9,2%-kal kevesebb magyar turista, 5,6%-kal kevesebb éjszakára szállt meg megyénkben. Ezzel szemben tizedével több külföldi, 16%-kal több napra érkezett. A belföldiek átlagosan két és fél éjszakát, a külföldiek valamelyest rövidebb ideig (2,2 éjszakát) tartózkodtak szállásukon.

A külföldiek négyötöde az Európai Unió tagállamaiból látogatott ide. Ezen belül több mint egyharmaduk Németországból, közel egyötödük a szomszédos Ausztriából, s 16%-uk Romániából érkezett. Ezen felül az Unió területéről elsősorban a csehek, de a szlovákok és az olaszok is jelentősebb számban utaztak a megyébe. Emellett az ukrán turisták érdeklődése

számottevő. A kiemelt országok közül a német vendégek maradtak a leghosszabb, s az ukránok a legrövidebb időre (átlagosan 2,8, valamint 1,1 éjszakára).

A vendégek háromnegyedének választása valamely szállodára esett, melyek forgalma – a belföldi foglalások visszaesése mellett dinamikusan bővülő külföldi kereslet eredményeképp – alig növekedett. Ezen belül 55%-uk a háromcsillagos hoteleket részesítette előnyben, ahol 8,7%-kal több napra szálltak meg. A szintén népszerű négycsillagos egységek 15%-os, a kevésbé jelentékeny kétcsillagosok ennél is nagyobb, 18%-os forgalomcsökkenést regisztráltak. Minden hatodik szállodai vendég wellness-hotelben és minden harmincötödik gyógyszállóban pihent. A wellness szolgáltatásokat nyújtó egységek vendégkörének mintegy kétharmadát a belföldiek, míg a gyógyászati kezeléseket kínálóké háromnegyedét a külföldiek adták. Előbbiek forgalma kizárólag a növekvő külföldi érdeklődés hatására valamelyest élénkült. Utóbbiak azonban mindkét relációban csökkenést szenvedtek el, így az éjszakák száma összességében több mint tizedével visszaesett. A panziók 14%-os, de a különféle egyéb szállástípusba sorolt egységek is kisebb-nagyobb forgalombővülést könyvelhettek el.

A megye kereskedelmi szálláshelyei átlagosan 45%-os szoba- és 29%-os férőhely-kihasználtsággal működtek, ami az egy évvel korábbihoz viszonyítva tizedével, illetve 4,1%-kal javult. A hotelszobák foglaltsága összességében 50%-os, osztályba sorolás szerint a legkedvezőbb, 56%-os a négycsillagos egységekben volt. A wellness- és a gyógyszállók különösen magas, 61%-os lekötöttséggel üzemeltek. A négycsillagos szállodák és a wellness-hotelek kapacitáskihasználtsága lényegesen javult, a gyógyításra specializálódott egységeké viszont forgalmuk visszaesésével összhangban számottevően romlott.

A szálláshelyek összesen bruttó 9,2 milliárd forint árbevételt realizáltak, folyó áron alig többet a 2011. január-szeptemberinél. A bevételek több mint fele szállásdíjból, egyharmada vendéglátásból származott. Előbbiből több mint tizedével nagyobb, utóbbiból azonban hasonló mértékkel kisebb összeg folyt be.

Egy év alatt nem változott az üdülési csekket elfogadó Győr-Moson-Sopron megyei szállások száma, szeptemberben 151 helyütt volt lehetőség a fizetőeszköz beváltására. Kilenc hónap alatt a turisták 143 millió forint értékben használtak utalványt, mely négyötödével kevesebb az egy évvel korábbinál. Ennek oka, hogy szerepkörét fokozatosan felváltja a bevezetésre került SZÉP kártya, melyet 128 egységben fogadtak el, s beváltott értéke 274 millió forintot tett ki. A két fizetőeszköz együttes összegének háromnegyede a szállodákban került felhasználásra.

Közúti közlekedési balesetek

2012 első három negyedében 11 584 személysérüléssel járó közlekedési baleset történt az ország közútjain, 2,3%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Győr-Moson-Sopron megyében ezzel szemben kedvezőtlenebbül alakult a baleseti statisztika, a regisztrált 640 baleset 1,9%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. Kimenetelük is súlyosbodott, ugyanis a halálos balesetek száma az előző évi 20-ról 28-ra nőtt, a súlyos sérüléssel járóké pedig 5,3%-kal emelkedett, míg a könnyű sérüléssel végződőké 1,7%-kal csökkent.

Az év első kilenc hónapjában 866 személy sérült meg a közutakon, 1,3%-kal kevesebb, mint 2011. ugyanezen időszakában. Mind könnyen, mind súlyosan kisebb számban sérültek, míg a közúti balesetben elhalálozottak száma 21-ről 32-re, arányuk pedig 2,4-ről 3,7-re nőtt.

A járművezetők hibájának betudható 614 baleset egynegyede gyorshajtás, 29%-a az elsőbbségadás szabályainak be nem tartása miatt következett be.

A balesetek 13%-ánál játszott szerepet az alkoholos befolyásoltság, számuk közel negyedével magasabb a tavaly ilyenkorinál, azonban ötödével csökkent az ezekben megsérült személyek száma.

További információk, adatok (linkek):

[Részletes megyei adatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Nyitrai József főosztályvezető

További információ: Kása Katalin

Telefon: (+36-96) 502-423, katalin.kasa@ksh.hu

[Info.gyor@ksh.hu](mailto:info.gyor@ksh.hu) telefon: (+36-96) 502-400